Funkisstil i boligmarkedet

Boligutviklingen går videre. En stadig skiftende moderne arkitektur gjør at materialvalget forandrer seg.

Av ifi.no

Former brytes opp og gir forskjellige uttrykk - med murflater, treverk, stein, stål og store og mindre glassflater på ett og samme hus. Funkisstilen springer ut av funksjonalisme, men ingenting blir helt som det var.

Funkis kom som et forenklet formspråk med store flater og rette linjer. Taket var flatt og veggene uten ornamenter eller dekor. Alt skulle strippes ned til det helt enkle. Funksjon var viktigere enn form. Et paradoks: Mange mente boligene ikke var særlig praktiske å bo i... kritikerne var mange.

Moderne - med røtter

Funkis blir stadig vekk betegnet som moderne, men den har slått røtter og er i ferd med å bli allmenn. Funkis er trendy blant arkitekter, utbyggere og boligkjøpere. I huskatalogene satses det også på de nye stilretningene.

Opprinnelig var funkis en hel retning innen kunst, arkitektur og industridesign. Den kom internasjonalt på 1920-tallet og slo igjennom i Norge på 30-tallet. Før det hadde arkitekt Lars Backer tegnet Oslo-restaurantene Skansen (revet) og Ekebergrestauranten, oppført i 1927 og 1929. På 30-tallet ble det bygget tusenvis av funkishus til boliger i mur eller betong.

En motreaksjon?

Når nye retningen oppstår, skyldes det gjerne at nok er nok med det gamle. På slutten av 1800-tallet var sveitservillaene de mest populære i boligmarkedet. Det var rikt utsmykkede bygg i dragestil.

Gradvis ble det mer moderne. Begrepet art nouveau oppsto (betyr ny kunst) og jugendbyen Ålesund ble oppført etter bybrannen i 1904.

Det moderne gjennombruddet kom med at fabrikkbygninger ble oppført i funkisstil rundt 1910. Det store gjennombruddet kom etter Stockholmsutstillingen i 1930 - stilen inntok boligmarkedet.

Villa i bykommuner

Av landets 1,4 millioner boligbygg er vel 1,1 millioner eneboliger. Både 2004 og 2005 var rekordår i bygging av antall boliger - over 30.000 på landsbasis, høyeste byggetall siden 1982.

Mye har forandret seg siden funkisen kom: Nå bor 55 prosent av oss i by, 32 prosent på tettsteder og bare 13 prosent på landsbygda. Alle prognoser sier at tilsiget til byene vil fortsette.

Funkis var først og fremst den urbane stilen. Nå får den trolig en mer allmenn utbredelse. Stikkord er byggemetoder og effektivitet. Det skal være hensiktsmessige materialer og konstruksjoner, fabrikkmessig tilvirkning, standardisering, osv. Byggetiden er i enkelte tilfeller på vei over i en annen tidsalder.